

Asia: VN/13501/2025

Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vastustamme kuntien valtionosuuksiin tehtäviä leikkauksia niiden toteutustavasta riippumatta. Nyt esitetty 75 miljoonan euron leikkaus kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin tarkoittaa sitä, että valtio siirtää kunnille säättämiensä peruspalveluiden kustannukset entistä suuremmalta osalta kuntien itse maksettavaksi.

Kuntien ennakollisessa valtionosuuslaskelmassa vuodelle 2026 listataan kahdeksan tehtävämuutosta tai -laajennusta. Uusiin tehtäviin osoitetaan lisärahoitusta yhteensä 73 miljoonaa euroa, kun taas normikevennysten perusteella vähennetään noin kuusi miljoonaa euroa, joten nettovaikutus kasvattaa kuntien valtionosuutta 67 miljoonalla eurolla. Näitä uusia tai laajenevia tehtäviä ovat oppimisen tuen uudistus (vaikutus kuntien laskennallisiin kustannuksiin n. 53 miljoonaa euroa) ja kolmen viikkotunnin lisäys perusopetukseen (vaikutus n. 12 miljoonaa euroa. Nämä viedään laskennallisiin valtionosuuksiin esi- ja peruskouluikäisten perushintoja.

Nyt suunniteltu 75 miljoonan leikkaus toteutuessaan veisi edellä mainittujen tehtävälaajennusten tuoman lisän kunnilta kokonaan pois ja enemmänkin, joten kunnat joutuvat lopulta rahoittamaan itse täysimääräisesti hallituksen uudistukset. Koska kuntien tehtävät painottuvat entistä enemmän varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen, kohdentuvat valtionosuusleikkaukset väistämättä myös sinne.

Kun yhtäältä annetaan ja toisaalta otetaan, voidaan kyseenalaistaa, toteutuuko tässä aidosti hallitusohjelman tahtotila, jossa valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille uudet/laajennetut tehtävät.

Mikäli leikkaus toteutetaan, tosiasia on, että menettävät kunnat 75 miljoonaa euroa valtionosuusrahoitusta toteutustavasta riippumatta. Nyt lausunnolla on ratkaisumalli, jolla leikkaus toteutettaisiin. Ratkaisumallista riippuen leikkauksen vaikutus voi olla yksittäiselle kunnalle euromääräisesti hyvinkin erisuuruinen, joten lienee luonnollista, että kukin kunta ehdottaa toteutettavaksi mallia, joka on kunnalle edullisempi vaihtoehto. Raahen kannattaa asetusluonnoksessa esitettyä vaihtoehtoa.

Määttä Päivi
Raahen kaupunki - Talousjohtaja